

Länsstyrelsen
Gävleborg

BESLUT

2019-02-12

1 (15)

Dnr 511-8009-2011

84-212

Naturvårdsenheten

Se sändlista

BILDANDE AV STENSJÖNS NATURRESERVAT

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Länsstyrelsen beslutar samtidigt med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken att upphäva beslutet från 1992-06-15 (dnr 231-481-92, dossnr 84-212, 219). Naturreservatets namn ska liksom tidigare vara Stensjöns naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att upphäva föreskrifterna för Stensjöns och Lomtjärns naturreservat (21FS 2001:95) enligt ovannämnda beslut, och att förordna att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se Föreskrifter för naturreservatet samt karta i bilaga 3).

Slutligen beslutar Länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att upphäva skötselplanen enligt ovannämnda beslut och fastställa reviderad skötselplan enligt bilaga 4 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska även fortsättningsvis vara Länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft och det ersätter därmed tidigare beslut, varvid tidigare beslut, föreskrifter och skötselplan upphör att gälla. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, varvid tidigare föreskrifter upphör att gälla, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Stensjöns naturreservat
NVR-id:	21-2001157
Kommun:	Hudiksvalls kommun
Lägesbeskrivning:	10 km N om Brännås. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	E: 564904 N: 6890479
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med den svartstreckade linjen
Fastigheter:	Geholm 1:2. Lantmäteriförrättning pågår för delar av Geholm 1:1, Nyvallen 1:7, Tunavallen 1:1 samt Tunavallen 1:2
Markägare:	Staten genom Naturvårdsverket
Areal (från VIC Natur):	Total areal 1249 ha Landareal 1151 ha Produktiv skogsmark 982 ha Därav naturskog* ca 800 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Natura 2000-område:	Stensjön och Lomtjärn, SE0630108
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden, och att vårda, bevara och återställa värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter. Den skogliga kontinuiteten i områdets brandpräglade skogar skall säkerställas. Tallskogar skall genom ändamålsenlig skötsel i form av naturvårdsbränning bibehålla och utveckla för naturtypen typiska strukturer. Höga naturvärden i grandominerade naturskogar skall bevaras och förstärkas genom fri utveckling. De värdefulla livsmiljöerna brandpräglad tallskog, barnnaturskog och opåverkade våtmarker, samt de typiska växt- och

djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i norra Hälsinglands skogslandskap skall ha gynnsamt tillstånd*. Strukturer som gamla träd, åldersspridning på träden, träd med brandljud, stående och liggande död ved och bränd död ved ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Skyddsvärda arter som är beroende av brandpräglad skog eller naturskog, liksom fågelarterna** storlom, fiskgjuse och tretåig hackspett, ska ha gynnsamt tillstånd. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:

- Skogen undantas från skogsbruk
- Exploateringar och arbetsföretag förhindras
- Naturvårdsbränningar genomförs i områdets tallskogar
- Brandeferliknande skötsel kan genomföras i delar av området
- Övriga delar av området får utvecklas fritt genom intern dynamik
- Naturreservatet görs tillgängligt för friluftsliv genom stigar och skyltning

Skäl för beslutet

Stensjöns naturreservat bildar ett stort sammanhängande område med starkt brandpräglad och urskogsartad tallnaturskog. Skogen är till stora delar väl skiktad och gamla tallöverståndare förekommer allmänt, liksom torrakor, lågor och bränd död ved. Skogsstrukturen är mycket ursprunglig och präglad av naturliga skogsbränder. Stensjöområdet uppvisar ett av länets största och mest värdefulla exempel på denna naturtyp.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Habitaterna västlig taiga (9010), näringsrik granskog (9050), skogbevuxen myr (91D0), öppna mossar och kärr (7140), myrsjöar (3160) samt mindre vattendrag (3260), vilka är upptagna i art- och habitatdirektivet skall ha gynnsam bevarandestatus, liksom följande arter vilka är upptagna i fågeldirektivet: storlom, fiskgjuse och tretåig hackspett.

De största hoten mot de värdefulla naturmiljöerna och den biologiska mångfalden i området bedöms vara skogsbruk och exploatering. Genom att området skyddas som naturreservat bevaras dess höga naturvärden, samtidigt som möjlighet ges att genomföra nödvändiga skötselåtgärder för att bibehålla

* =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

** Arter upptagna i rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, det s.k. fågeldirektivet.

och ytterligare förstärka dessa värden.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B6 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för Länsstyrelsen eller av Länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av de vägar som finns i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,

8. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för organiserade tävlingar till annan än den som har Länsstyrelsens tillstånd till sådan tävling,
12. upplåta mark för militära övningar,

Föreskrift 1 utgör inget hinder för underhåll av skoterled enligt karta bilaga 3.

Föreskrift 4 ovan utgör inte hinder för befintlig reglering av Älgesjön.

Föreskrift 8 ovan utgör inte hinder för älgtävlare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.

Föreskrift 9 ovan utgör inte hinder för jaktlagets uppsättning av tillfälliga skyltar i samband med den jakt som är tillåten i reservatet.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av P-plats och stigar och rastplats enligt karta bilaga 3.
4. Genomförande av naturvårdsinriktade restaureringsåtgärder så som avveckling av Contorta-tall, återställa vandringshinder i Stensjöbäcken eller återställning av diken i våtmark, enligt karta bilaga 3.

5. Genomförande av återkommande skötselåtgärder så som naturvårdsbränning eller brandefterliknande skötselåtgärder, enligt karta bilaga 3. I detta ingår även att anlägga och underhålla mineraljordssträngar som behövs ur säkerhetssynpunkt vid naturvårdsbränning.
6. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
2. ta ved. Eldning är endast tillåten om egen ved tagits med,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. skada, plocka eller samla in växter, svampar och lavar,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt skada eller störa djurlivet,
6. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
7. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten, gräva, eller därmed jämförligt,
8. utan Länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserade tävlingar,
9. använda området för militära övningar.

Föreskrift 1 ovan utgör inte hinder för körning med snöskoter vintertid på fruset och väl snötäckt underlag på befintlig skoterled enligt karta bilaga 3.

Föreskrifterna 3 och 6 ovan utgör inte hinder för normalt underhåll och markering av skoterled enligt karta bilaga 3.

Föreskrift 4 ovan utgör inte hinder för plockning för eget behov av sådana bär, matsvampar och växter som inte rödlistade.

Föreskrifterna 1 och 5 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet.

Föreskrift 5 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

Föreskrift 6 utgör inte hinder för tillfällig skyltning i samband med tillståndsgivna organiserade tävlingar enligt föreskrift 8.

Andra bestämmelser som gäller för området

Större delen av naturreservatet är även Natura 2000-område (SE0630108, Stensjön och Lomtjärn). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 §§ miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med Länsstyrelsens diarienummer 511-4024-2016, 00-001-064.

Även om en verksamhet eller åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter kan anmälan, tillstånd eller samråd ändå krävas t.ex. tillstånd/anmälan till vattenverksamhet eller samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Bakgrund

Stensjöns och Lomtjärnens naturreservat bildades 1992. Genom nytt beslut 2007 bildades Lomtjärns naturreservat, varvid beslutet från 1992 upphävdes för de delar som då kom att ingå i Lomtjärns naturreservat. Det ursprungliga beslutet från 1992 kvarstod oförändrat för de områden som ingår i Stensjöns naturreservat. Detta beslut har länge varit i behov av kompletteringar och förtydliganden. Stora arealer oskyddad naturskog har uppmärksammats i Stensjöns omgivningar, vilket initierat ett omfattande inventerings- och utredningsarbete kring en utvidgning av reservatet. Stora områden skogsmark kring Stensjön inventerades av Länsstyrelsen 2005, vilket bland annat resulterade i ett förslag till utvidgning av Stensjöns naturreservat. Förslaget till utvidgning har förankrats med markägaren men har tidigare inte kunnat prioriteras för genomförande då det omfattar stora arealer produktiv skogsmark. Genom en större markbytesaffär inom den s k ESAB-uppgörelsen förvärvade Naturvårdsverket i december 2014 det markområde som omfattas av föreliggande utvidgning från Holmen skog. Arbetet att utforma nytt beslut och skötselplan för hela det nya naturreservatet inleddes hösten 2017.

Förändringar i förhållande till tidigare beslut

Föreliggande beslut innebär dels en revidering av beslut, föreskrifter och skötselplan för Stensjöns naturreservat, dels en omfattande utvidgning av naturreservatet från 435 ha till 1249 ha. Föreliggande beslut och skötselplan har utarbetats utifrån nuvarande förutsättningar och kunskapsläge för området som helhet. För det ursprungliga naturreservatet innebär det nya beslutet en anpassning till nu gällande lagstiftning och riktlinjer.

Naturreservatets syfte har omformulerats och preciserats, men syftet följer i allt väsentligt ändamålet med naturreservatet så som det formulerades då det ursprungliga naturreservatet bildades.

Skötselinriktningen för naturreservatet har förändrats i förhållande till det ursprungliga beslutet, då områdets brandpräglade tallnaturskogar med dess höga naturvärden är helt beroende av skötselåtgärder som naturvårdsbränning för att upprätthålla gynnsamt tillstånd.

Flera föreskrifter har förtydligats och gjorts mer utförliga. Följande föreskrifter innebär en skärpning jämfört med det gamla beslutet: A4, A6, A9, A11, A12, C6, C8 och C9. Föreskrift C2 tillåter eldning förutsatt att egen ved tas med. Detta innebär en viss lättnad av tidigare föreskrifter, där eldning varit helt förbjudet. Då eldning inte kan anses ha någon negativ påverkan på områdets naturvärden eller vara i konflikt med reservatets syften saknas skäl att förbjuda eldning. Utöver ovanstående har preciserade B-föreskrifter införts. Dessa föreskrifter innebär ett förtydligande av det intrång som markägaren skall tåla, relativt den äldre skrivning som endast hänvisade till reservatets skötselplan.

Den skötselplan som fastställs i och med detta beslut föreskriver naturvårdsbränning som huvudsaklig skötselmetod. Denna skötselinriktning skiljer sig markant från skötselplanen från 1992, vilken föreskrev fri utveckling för skog och vegetation. Denna ändring av skötselinriktning är nödvändig då naturtypen skiktad brandpräglad tallskog, vilken är den naturtyp som dominerar såväl det ursprungliga naturreservatet som de delar som tillkommer genom utvidgningen, är beroende av brand eller motsvarande störning för att inte dess naturvärden skall degenerera.

Ärendets beredning

Stensjöområdets höga naturvärden uppmärksammades redan 1982 då ett område norr om Stensjön fick högsta skyddsstatus i Länsstyrelsens inventering av naturskogar. Ett större område kring Stensjön förvärvades av Naturvårdsverket 1990 och avsattes som naturreservat 1992, då kallat Stensjöns och Lomtjärnens naturreservat.

Stora områden med intressant naturskog uppmärksammades sedermera i reservatets omgivning. Omfattande naturvärdesinventeringar genomfördes i trakten av Länsstyrelsen 2005, vilka bland annat resulterade i ett förslag till utvidgning av Stensjöns naturreservat. Förslaget till utvidgning har därefter förankrats med markägaren Holmen Skog, vilken under utredningstiden avstått från skogsbruksåtgärder i området.

Genom en större markbytesaffär inom den så kallade ESAB-uppgörelsen förvärvade Naturvårdsverket i december 2014 det markområde omfattas av föreliggande utvidgning från Holmen skog.

Behovet att revidera föreskrifter och skötselplan för naturreservatet har funnits en längre tid, främst då den ursprungliga skötselplanen inte medgav den skötsel som är nödvändig för att långsiktigt bevara områdets huvudsakliga naturvärden i form av brandpräglade tallskogar. Genom beslut 2007 bildades Lomtjärns naturreservat, varvid det ursprungliga beslutet upphävdes för dessa delar. Arbetet med revidering av beslut och skötselplan för återstående delar har avvaktat den planerade utvidgningen av reservatet. Efter det att markområdet för utvidgningen förvärvats av Naturvårdsverket initierades arbetet att ta fram föreliggande beslut, föreskrifter och skötselplan för Stensjöns naturreservat.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, har Länsstyrelsen gjort bedömningen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 13 september 2018. Följande synpunkter inkom:

- Norrhälsinge miljökontor tillstyrkte bildandet av naturreservatet.
- Försvarsmakten, Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Skogsstyrelsen avstod från att yttra sig eller hade inga synpunkter på förslaget.
- Holmen skog framförde att informationsskylt och parkering inte får placeras och utformas så att passerande transporter för skogsbruket hindras. Holmen framför också att kartan över friluftsanläggningar

saknas där det ska framgå vart informationsskylt och parkering ska vara.

Länsstyrelsen har hörsammat kritiken från Holmen och lagt till två kartor i skötselplanen. En beskriver friluftsanläggningars placering och en beskriver vägvisarnas placering som leder till reservatet. Parkeringen och informationsskylten på västra sidan kommer att vara kvar. En ytterligare informationsskylt kommer att sättas upp i södra delen av reservatet. Den kommer att uppföras så att skogsbrukets transporter inte hindras.

Länsstyrelsens motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, samt även för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, och/eller skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken om det finns synnerliga skäl. Bestämmelsen omfattar såväl den geografiska omfattningen av reservatet som syftet och de föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken som gäller i området. Beslut om upphävande får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken gäller att vid prövning av frågor om skydd av områden skall hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Beskrivning av området

Stensjöområdet i norra Bjuråker uppvisar ett av länets största och finaste naturskogsområden. Gamla tallskogar på torr till frisk moränmark är den absolut dominerande skogstypen, men även gammal grannaturskog förekommer. Centralt i området ligger Stensjön och direkt väster om sjön den öppna myren Stensjömyran. Myrens öppna delarna övergår i en mosaikartad struktur tillsammans med fastmark och myrholmar. Flera mindre sjöar och tjärnar finns spridda i området.

Kärnområdet kring Stensjön skyddades som naturreservat redan 1992. Det ursprungliga naturreservatet består till största delen av starkt urskogsartade tallskogar, med inslag av grova upp till 550 år gamla tallöverståndare och god förekomst av död ved i form av torrakor och lågor. Öster om Stensjön övergår tallskogarna i en grannaturskog med gamla grova träd och död ved. Hela området har påverkats av dimensionsavverkningar, men skogstrukturen är trots detta mycket ursprunglig och starkt påverkad av naturliga skogsbränder. Brandhistoriken för området har med hjälp av dendrokronologi kunnat följas tillbaka i tiden till 1367. Under denna tid har hela 27 bränder berört området, vilket betyder att skogen brunnit i genomsnitt vart 40-50:e år. Flera riktigt gamla tallar finns i området. Mest spektakulär är kanske en ännu levande tall som grodde 1320 och som överlevt 11 bränder. Trädet är ett av landets äldsta kända nu levande träd.

De områden som nu skyddas genom utvidgningen av naturreservatet är även dessa huvudsakligen av gammal, brandpräglad och till stora delar naturskogsartad tallskog. Skogarna är delvis väl skiktade, delvis mer ensartade och strukturer som gamla tallöverståndare och död ved förekommer i varierande omfattning. Några mindre hyggen från 1990-talet ingår i området, liksom mindre områden med mer trivial tallskog. Dessa delar lämpar sig väl för restaurering genom naturvårdsbränning.

Stensjöns naturreservat är en del av ett av länets största naturskogsområden. Reservatet gränsar i öster mot Lomtjärns naturreservat. Direkt söder om området vidtar ett område som under arbetsnamnet Burvassåsen-Styggsjöberget utreds för kommande reservatsbildning. Detta område gränsar i sin tur till Flotthöljans naturreservat som hänger samman med Nybroberget. Om Burvassåsen-Styggsjöberget-Nybroberget skyddas bildar dessa områden tillsammans med Stensjöns och Lomtjärns naturreservat ett sammanhängande skyddat område med över 1500 ha produktiv skogsmark, vilket skulle vara länets största skyddade naturskogsområde.

Stensjöns naturreservat är med sina fantastiska naturskogar ett fint besöksmål. Området är lätt åtkomligt från de vägar som avgränsar reservatet. En markerad naturstig löper genom området från entrépunkten i öster, förbi Stensjön och vidare ner till anslutande vägar söder om reservatet.

Området ligger inom trakten Norra Hälsinglands gammelskogar som i ”Strategi för formellt skydd av värdefulla skogar i Gävleborgs län” är en utpekad värde-trakt för sex olika skogstyper, bl a Torr-frisk tallskog och brand.

Bedömning

Stensjöns naturreservat bildades 1992 för att skydda de starkt brandpräglade, starkt urskogsartade skogarna runt Stensjön. Efter att naturreservatet bildades har stora områden med värdefull naturskog anslutning till reservatet inventerats, avgränsats och förvärvats av staten. Föreliggande beslut innebär att Stensjöns naturreservat utvidgas till att omfatta de av staten förvärvade områdena.

Länsstyrelsen konstaterar att de föreskrifter och den skötselplan för naturreservatet som gällt sedan bildandet 1992 behöver revideras och omarbetas. Den lagstiftning som låg till grund för det ursprungliga beslutet har ersatts med ny lagstiftning, vilket gör att beslut och föreskrifter behöver anpassas till nu gällande lagstiftning. Vad gäller områdets skötsel har kunskapsläget avsevärt förbättrats kring hur de naturtyper reservatet syftar till att bevara bör förvaltas. Då den till beslutet från 1992 tillhörande skötselplanen inte möjliggör adekvat skötsel för att förvalta de naturvärden reservatet syftar till att bevara, har en ny skötselplan för hela området utarbetats.

I allt väsentligt ligger det nya beslutet i linje med reservatets ursprungliga syfte. De förändringar som det nya beslutet innebär i fråga om syfte och föreskrifter är en anpassning till nuvarande lagstiftning samt till ny information om hur områdets naturvärden bör förvaltas. Länsstyrelsen finner därmed att det nya beslutet innebär ett likvärdigt eller starkare skydd för de värden som Stensjöns

naturreservat avsatts i syfte att skydda. Givet ovanstående finner Länsstyrelsen att det finns synnerliga skäl att upphäva det äldre beslutet enligt 7 kap. 7 § miljöbalken och ersätta det med det förevarande.

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (Länsstyrelsens rapport 2006:19-21).

Stensjöns naturreservat ingår i EUs nätverk av skyddade områden, Natura 2000. Genom föreliggande utvidgning av Stensjöns naturreservat kommer hela Natura 2000-området Stensjön och Lomtjärn (SE0630108) att omfattas av formellt skydd som naturreservat.

Enligt Hudiksvalls kommuns kommunomfattande översiktsplan från 2008 ingår naturreservatet i naturvårdsområde (område SN 23 samt N131). Länsstyrelsen bedömer därför att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av mycket stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt Länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker anses vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Vid denna avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, har Länsstyrelsen funnit att naturreservatets avgränsning och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden (föreskrifterna) är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekter som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 6.

Beslutet har fattats av landshövdingen Per Bill. I ärendet, som har handlagts och föredragits av biolog Robert Ahlberg, har även biolog Petra Forsmark, enhetschef Ann Gudéhn, jurist Ann-Charlotte Nyman och biolog Andreas Wedman deltagit.

Per Bill

Robert Ahlberg

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Bilagor:

1. Beslutslista
2. Översiktslista
3. Föreskriftslista
4. Skötselplan
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

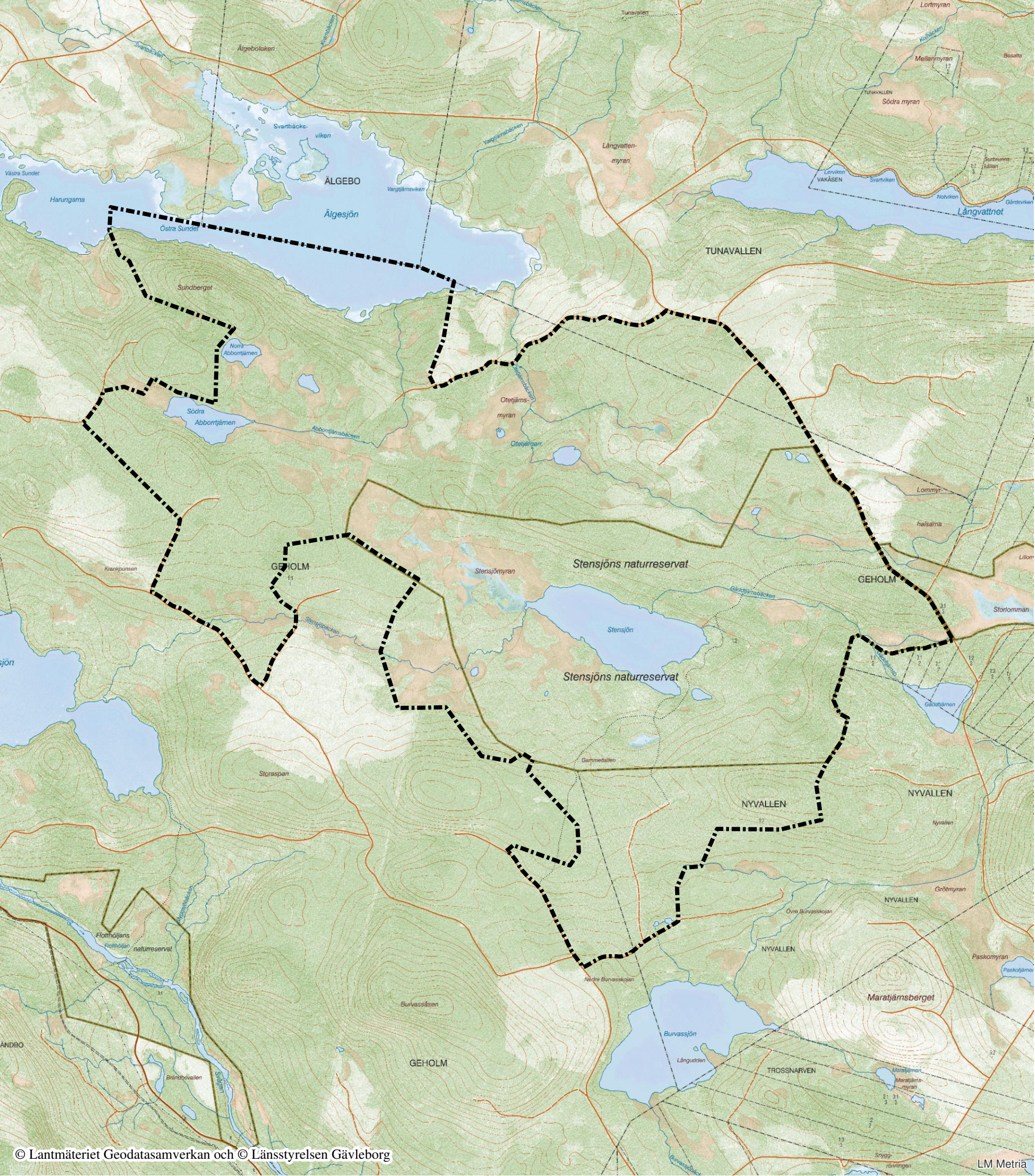
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2019-02-12

Dnr 511-8009-2011
84-212

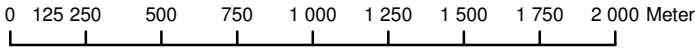
Bilaga 1

Stensjöns naturreservat
Beslutskarta

Beslutskarta för Stensjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält
----- Gräns för naturreservatet
----- Fastighetsgränser

Bakgrundskarta: Fastighetskartan
Skala 1:25 000
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 689 23 45 E:152 24 72

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2019-02-12

Dnr 511-8009-2011
84-212

Bilaga 2

Stensjöns naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Skala 1:150 000

0 0,5 1 2 3 4 5 6 7 Kilometer

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)

N: 689 23 45 E:152 24 72

Stensjöns naturreservat

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

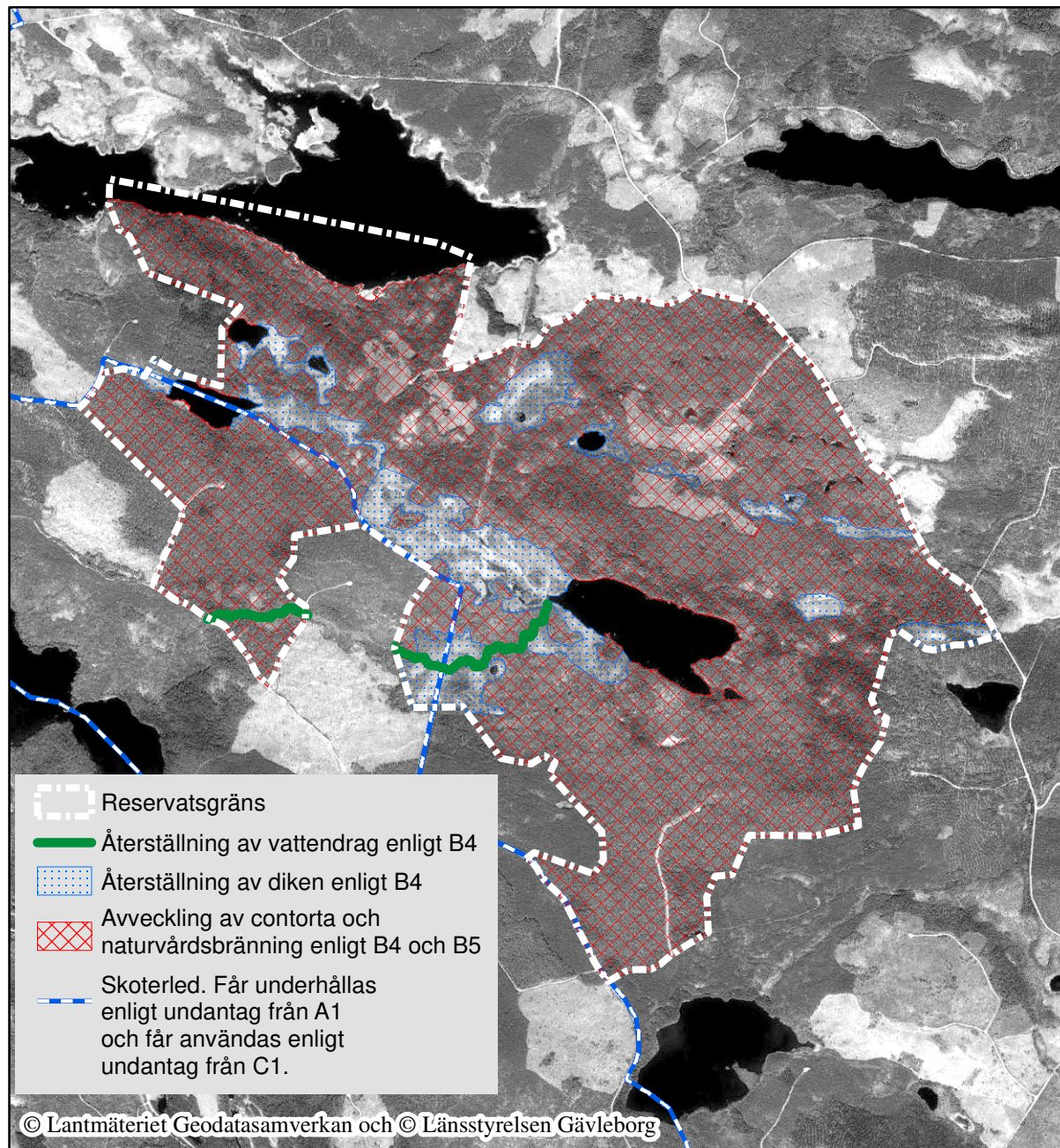
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2019-02-12

Dnr 511-8009-2011
84-212

Bilaga: 3

Stensjöns naturreservat Föreskriftskarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:40 000

0 0,5 1 1,5 2 km

Föreskriftskarta för Stensjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 689 23 45 E:152 24 72

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

Naturvårdsenheten

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR STENSJÖNS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Stensjöns naturreservat
NVR-id	21-2001157
Län	Gävleborg
Kommun	Hudiksvall
Arealer (från VIC Natur):	Total areal: 1249 ha Därav landareal: 1151 ha Produktiv skogsmark: 982 ha Naturskog* ca 800 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper enligt Natura 2000 (NNK):	Taiga (9010): 612 ha Näringsrik granskog (9050): 27 ha Lövsumpskogar (9080): 2 ha Skogbevuxen myr (91D0): 81 ha Öppna mossar och kärr (7140): 103 ha Myrsjöar (3160): 6 ha Mindre vattendrag (3260): 0,3 ha
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Tallskog 632 ha Granskog 45 ha Barrblandskog 134 ha Barrsumpskog 33 ha Lövblandad barrskog 71 ha Triviallövskog 4 ha

	Lövsumpskog 3 ha Ungskog inkl hyggen 60 ha Sumpskogsimpediment 69 ha Övriga skogsimpediment 46 ha Våtmark 54 ha Sjöar och vattendrag 98 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Arter (ArtDatabanken 2015, Rödlistade arter i Sverige 2015, ArtDatabanken SLU, Uppsala)	Skog Tallnaturskogar Död ved, gamla tallar. brandspår <u>Fåglar:</u> Storlom – <i>Gavia arctica</i>* Fiskgjuse - <i>Pandion haliaetus</i>* Tretåig hackspett - <i>Picoides tridactylus</i> (NT)* *Förtecknade i Fågeldirektivets bilaga 1 <u>Svampar:</u> Laxgröppa – <i>Byssomerulius albostramineus</i> (VU) Kolticka - <i>Gloeophyllum carbonarium</i> (EN) Gräddporing - <i>Cinereomyces lenis</i> (VU) Dofticka - <i>Haploporus odoratus</i> (VU) Gränsticka- <i>Phellinus nigrolimitatus</i> (NT) Kristallticka- <i>Skeletocutis stellae</i> (VU) Lappticka - <i>Amylocystis lapponica</i> (VU) Fläckporing - <i>Antrodia albobrunnea</i> (VU) Rosenticka - <i>Fomitopsis rosea</i> (NT) Finporing - <i>Gloeoporus pannocinctus</i> (NT) Tallticka - <i>Phellinus pini</i> (NT) Brandticka - <i>Pycnoporellus fulgens</i> (NT) <u>Lavar:</u> Violettgå tagellav - <i>Bryoria nadvornikiana</i> (NT) Dvärgbägarlav - <i>Cladonia parasitica</i> (NT) Lunglav - <i>Lobaria pulmonaria</i> (NT) Skrovellav - <i>Lobaria scrobiculata</i> (NT) Kortskäftad ärgspik - <i>Microcalicium ahlneri</i> (NT) <u>Insekter:</u> Större svartbagge - <i>Upis ceramoides</i> (VU) Raggbock - <i>Tragosoma depsarium</i> (NT) Reliktbock - <i>Nothorhina muricata</i> (NT)

Bebyggelse och anläggningar	Bilvägar leder in i området på fyra platser. En stig, delvis markerad som naturstig, leder genom området. En gammal kraftledningsgata löper i N-S riktning genom reservatet, kraftledningen är dock borttagen. En skoterled berör reservatets västra delar. Vägvisare till reservatet finns sedan tidigare.
-----------------------------	---

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Skogarna i det ursprungliga naturreservatet är i viss mån påverkade av dimensionsavverkning men har därefter till stor del stått orörda. De delar som tillkommer genom föreliggande utvidgning är till vissa delar påverkade av modernt skogsbruk.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

Stensjöns naturreservat är ett av länets förnämsta naturskogsreservat med stora arealer av i hög grad opåverkad skogsmark. Området gränsar i öster mot Lomtjärns naturreservat och bildar tillsammans med de planerade naturreservaten kring Burvassåsen och Styggsjöberget vidare ner till Flotthöljans naturreservat ett av länets allra största sammanhängande naturskogsområden.

Stensjöns höga naturvärden består i de stora arealerna gammal flerskiktad och starkt brandpräglad tallnaturskog, den stora förekomsten av riktigt gamla tallar och tallöverståndare, samt talrika spår av skogsbränder så som mycket gamla brända stubbar och brandljud på gamla träd. Området utgör ett av länets finaste exempel på flerskiktad brandpräglad tallskog. De riktigt gamla skogarna är koncentrerade kring Stensjön, i det gamla naturreservatet. Det område som tillkommer genom föreliggande utvidgning består delvis av skiktade tallskogar av naturskogskaraktär, men omfattar även trivialare skogar lämpliga för restaurering genom naturvårdsbränning. En dendrokronologisk datering visar att skogarna i det gamla Stensjöreservatet brunnit vid sammanlagt 27 tillfällen sedan 1367, vilket betyder att skogen brunnit vart 40-50:de år. En ännu levande tall har överlevt 11 bränder. Tallen som grodde 1320 är ett av landets äldsta kända nu levande träd. Flera hotade och rödlistade arter har noterats i området. Till exempel har den starkt hotade koltickan här en av ett fåtal lokaler i landet.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Området har inga kända kulturhistoriska bevarandevärden.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Området har inga kända geovetenskapliga bevarandevärden.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är av stort intresse för friluftslivet. Området är lätt tillgängligt från angränsande vägar. Den naturstig som löper genom området ger besökaren goda möjligheter att på uppleva Stensjöns fantastiska skogar.

1.4 Källförteckning

Länsstyrelsen Gävleborg (1982): Naturskogar i Gävleborgs län, Rapport 1982:2

Länsstyrelsen Gävleborg (1997): Värdefull natur i Gävleborg. Rapport 1997:12.

Länsstyrelsen Gävleborg (2005): Inventeringsrapporter för Stensjön och Burvassåsen-Styggsjöberget (Opublicerade)

Edman, Malte (1994): Exkursionsrapport, Stensjöreservatet (Opublicerad)

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i sex skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Talldominerad skog, prioriterad för naturvårdsbränning
- 2: Tallnaturskog, naturvårdsbränning med stor försiktighet kompletterat med brandefterliknande skötsel
- 3: Avveckling av Contorta-tall
- 4: Våtmarker
- 5: Sjöar och vattendrag
- 6: Information och friluftsliv

Skötselplanens skötselområde 1: Talldominerad skog, prioriterad för naturvårdsbränning, 574 ha

Beskrivning

Skötselområdet består av huvuddelen av de områden som tillkommer genom föreliggande utvidgning av reservatet. Skogsmarken utgörs mestadels av äldre talldominerade skogar. Vissa delar är naturskogsartade med tydlig skiktning och med god förekomst av gamla tallöverståndare och död ved i form av lågor och torrakor. Stora delar av området är trivialare skogar med mer sparsamt med naturskogsstrukturer. Några hyggen från slutet av 1990-talet ingår också i skötselområdet. Inslaget av löv och gran varierar över området för att i vissa

delar dominera trädskiktet. Bland annat i slutningen mot Älgesjön finns mosaikartade bestånd med stort inslag av gran och löv. Flera mindre vattendrag, tjärnar och små våtmarker finns insprängda i skötselområdet.

Bevarandemål

Området utgörs av tydligt brandpräglad olikåldrig skog med strukturer som gamla tallöverståndare, träd med brandljud, döda stående och liggande träd samt bränd död ved. Brand förekommer i området med regelbundna intervall. I skogen finns goda förutsättningar för arter beroende av brand och död ved. De mindre områden med granskog som ingår i området har karaktären av grannaturskog. Arealen taiga (9010) är minst 221 ha och förväntas öka i och med att områdets naturskogsqualiteter utvecklas ytterligare.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning är den huvudsakliga skötselformen för området. Naturvårdsbränningar skall planeras på ett sätt så att värdefulla strukturer som gamla tallar och gammal död ved så långt möjligt bevaras. Naturliga brandgränser så som våtmarker och vatten samt vägar bör nyttjas i så hög grad som möjligt. Stora sammanhängande områden som är prioriterade för bränning finns i utvidgningarna söder, väster och direkt norr om det gamla reservatet. Även de gamla hyggerna med ca 20-årig ungskog bör brännas för att tidigt brandhärda tallbestånden.

Initialt upprättas en detaljerad bränningsplan där de bestånd som skall brännas avgränsas och planeras. Planen bör utarbetas så att området bränns etappvis med några års mellanrum. Målsättningen bör vara att varje bestånd skall brinna med ca 50 års intervall.

Fuktiga partier samt områden med höga naturvärden knutna till gran skall så långt möjligt undantas naturvårdsbränning. Dessa delar lämnas för fri utveckling.

I de fall naturvårdsbränning av tekniska eller naturvårdsmässiga skäl inte kan eller bör genomföras kan skötseln kompletteras med brandefterliknande skötselåtgärder som efterliknar effekten av bränning. Exempel på åtgärder kan vara röjning av inväxande gran eller ringbarkning alternativt fällning av gran för att öka ljusinsläpp och minska beskuggning. I områden med yngre tall kan vissa träd stamskadas för att efterlikna brandljud och öka inkådning av veden.

Visst virkesuttag kan göras i samband med naturvårdsbränning endast om det är naturvårdsmässigt motiverat eller nödvändigt för genomförande av bränningen. I övrigt skall allt virke från ovanstående skötselåtgärder lämnas som död ved.

Skötselplanens skötselområde 2: Tallnurskog, naturvårdsbränning med stor försiktighet kompletterat med brandefterliknande skötsel, 445 ha

Beskrivning

Skötselområdet omfattar av större delen av det gamla naturreservatet samt mindre delar av utvidgningen. Skogarna utgörs av högklassig tallnurskog med upp till 550 år gamla tallöverståndare och förekomst av såväl torrakor som lågor. Vissa delar är mer ensartade men generellt är skogsstrukturen är mycket ursprunglig och starkt präglad av naturliga skogsbränder. Dendrokronologisk datering visar att området brunnit vart 40-50:de år sedan mitten av 1300-talet.

I området ingår det även mindre områden med grannurskog framförallt området öster om Stensjön består av nurskogsartade barrblandskogar övergående i grannurskogar. Lokalt förekommer grupper med gamla grova aspar, i övrigt är lövinslaget måttligt. Gamla tallöverståndare finns spridda i hela området, liksom gamla brända stubbar och andra spår efter brand. Området utgör dock en sen succession efter brand, med gamla grova granar och lokalt god förekomst av granlångor i olika nedbrytningsstadier.

Bevarandemål

Området utgörs av tydligt brandpräglad skog med god förekomst av strukturer som gamla tallöverståndare, träd med brandljud, döda stående och liggande träd samt bränd död ved. Brand förekommer i området med regelbundna intervall. I skogen finns goda förutsättningar för arter beroende av brand och död ved. Arealen taiga (9010) minst 307 ha.

Skötselåtgärder:

Den optimala skötselformen för de brandpräglade tallskogarna är återkommande naturvårdsbränningar i enlighet med de principer som beskrivs för skötselområde 1. I detta skötselområde måste dock särskild hänsyn tas till områdets mycket höga naturvärden vid planering för naturvårdsbränning. Bränningarna skall planeras på ett sätt så att gamla tallöverståndare och död ved så långt möjligt inte förstörs av branden. Särskild hänsyn skall också tas till områdets besöksvärden, samt till enskilda strukturer som den gamla tallen från 1320 eller lokalen för den hotade arten kolticka. Konsekvensen av detta kan bli att vissa bestånd inte kan eller bör naturvårdsbrännas, eller att de bränns med särskild försiktighet.

I de delar som inte kan eller bör brännas kan brandefterliknande skötselåtgärder bli nödvändiga för att bibehålla områdets höga naturvärden. Inväxning av gran kan begränsas genom röjning av mindre granar. Större granar kan ringbarkas eller avverkas för att öka ljusinsläppet i bestånden eller för att minska beskuggning av gamla träd eller torrakor.

I de områden som är mer grandominerade görs en avvägning angående hur naturvärdena ska prioriteras och största försiktighet tas i de områden där naturvärden knutna till gran dominerar. Hänsyn måste också tas till de områden som är klassade till habitatet 9050 – Näringsrik granskog i Natura2000.

Skötselplanens skötselområde 3: Avveckling av Contorta-tall, längs ca 4,3 km gräns

Beskrivning

De områden som tillkommer genom utvidgningen gränsar framförallt i söder och väster mot ungskogar delvis bestående av planterad Contorta-tall. Av arronderingsskäl kan enstaka träd eller smala zoner med Contorta förekomma innanför reservatsgränsen. Områden med konstaterad eller förmodad förekomst av Contorta redovisas på skötselplanens karta. Contorta kan dock förekomma även på andra platser längs reservatets gränser.

Bevarandemål

Inga främmande trädslag som Contorta-tall förekommer inom reservatet.

Skötselåtgärder:

Alla förekommande exemplar av Contorta-tall eller andra främmande trädslag inom reservatet avverkas eller röjs bort. Vid avverkning och röjning skall låg stubbhöjd eftersträvas, alltid under lägsta levande kvist. Avverkade träd kan lämnas på plats eller köras ut ur reservatet. Då alla kända förekomster av Contorta finns längs reservatets nya gräns, kan saneringen lämpligen utföras i samband med utmärkning av reservatsgränsen. En uppföljning bör göras efter 5–10 år, varvid eventuella kvarstående exemplar tas bort.

Skötselplanens skötselområde 4: Våtmarker, 134 ha

Beskrivning

Skötselområdet består av Stensjömyran, Otetjärnsmyran samt ett antal mindre våtmarker spridda i området. Stensjömyran bildar ett öppet strängflarkkärr direkt väster om Stensjön, i övrigt dominerar glest tallbevuxna ris-tuvenmyrar som bildar mosaik med skogbevuxna myrholmar och omgivande fastmark. Våtmarkerna är i huvudsak opåverkade förutom några mindre diken i myrarna i reservatets allra östligaste del, strax norr om Gäddtjärnen. Viss påverkan förekommer även längs den gamla kraftledningsgatan.

Bevarandemål

Våtmarkerna har en naturlig hydrologi.

Arealen öppna svagt välvda mossar och kärr (7140) och skogbevuxen myr (91D0) är tillsammans minst 109 ha.

Skötselåtgärder:

De mindre diken som finns i anslutning till bäcken mellan Storlomman och Gäddtjärnsbäcken bör återställas genom igenläggning eller pluggning.

Skötselplanens skötselområde 5: Sjöar och vattendrag, 96 haBeskrivning

Skötselområdet består av sjöarna Stensjön, Otetjärnen, en del av Älgesjön samt ett antal mindre skogstjärnar. I området ingår även några mindre vattendrag som avvattnar sjöarna, av vilka Stensjöbäcken är den största. Älgesjön är reglerad för vattenkraft. En mindre del av Stensjöbäcken är påverkad och kan behöva restaureras.

Bevarandemål

Bortsett från regleringen av Älgesjön skall områdets sjöar och vattendrag ha en naturlig dynamik.

Skötselåtgärder:

Restaurering i delar av Stensjöbäcken.

Skötselplanens skötselområde 6: Information och friluftslivBeskrivning

Reservatets centrala delar med dess fantastiska naturskogar erbjuder fina naturupplevelser och är väl värda ett besök. En naturstig löper genom reservatets kärnområde via Stensjön och ansluter till väg öster och söder om naturreservatet. Skyltningen längs stigen är i behov av upprustning och kan med fördel kompletteras med ytterligare några stationer. En informationsfolder finns för det ursprungliga Stensjön-Lomtjärns naturreservat. Foldern är inaktuell och i behov av revidering. Vägvisning finns fram till reservatet från väg 773 mellan Brännås och Skån. En befintlig skoterled berör reservatets sydvästra delar. Skoterleden får underhållas av Svågalens skoterklubb.

Bevarandemål:

- Naturreservatets gräns är tydligt markerad
- En P-plats finns vid reservatets entrépunkt
- En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av reservatet skall finnas vid entrépunkten vid vägen öster om reservatet samt vid anslutande väg söder om reservatet
- De stigar som finns i området är framkomliga
- Naturstigen genom området är väl underhållen
- En enkel rastplats finns vid Stensjön

- Vägvisare till naturreservatet är väl underhållna
- En informativ folder om reservatet finns tillgänglig
- Det finns möjlighet att anlägga nya stigar som en del av en framtida vandringsled genom traktens naturreservat.

Skötselåtgärder:

Markering och löpande underhåll av naturreservatets nya gränser samt borttagande av de gamla gränser som upphör att gälla. Informationstavla om reservatet tas fram och sätts upp enligt karta. Befintlig mötesplats vid östra entrépunkten breddas något för att fungera som P-plats. Befintliga stigar hålls framkomliga. Naturstigen rustas upp och revideras. En reviderad folder om reservatet med beskrivning till naturstigen tas fram. En enkel rastplats anläggs vid Stensjön. Befintliga vägvisare underhålls löpande. På sikt kan nya stigar komma att anläggas som en del av en längre vandringsled genom Stensjön och andra närliggande naturreservat. En möjlig sträckning av ny stig framgår av skötselplanens karta.

3. Uppföljning

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker för:

- Naturvårdsbränningar
- Brandefterliknande skötselåtgärder
- Avveckling av främmande trädslag
- Återställning av våtmarksdikning

3.2 Uppföljning av bevarandemål

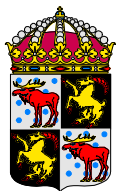
Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen specificeras i dokumentet "Uppföljningsplan för Stensjöns naturreservat" vilket fastställs i samband med naturreservatets bildande. Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i "Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län – policy och översiktlig plan 2012".

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Frekvens	Priori- tering	Finansiering
Naturvårdsbränning	Etappvis med start omgående	Skötselområde 1 & 2	Vart 5:e till 10:e år	1	Skötselanslag
Brandefterliknande åtgärder	Vid behov	Skötselområde 1 & 2	Vid behov	2	Skötselanslag
Avveckling av Contorta-tall	Initialt	Alla förekomster	Uppföljning efter 5-10 år	1	Skötselanslag
Återställning av våtmarksdiken	Initialt	Skötselområde 4		2	Skötselanslag
Restaurering av Stensjöbäcken	På sikt	Skötselområde 5		2	Skötselanslag
Utmärkning av ny reservatsgräns, borttagande av gräns som upphör	Initialt och vid behov	Reservatets gränser	Underhåll vid behov	1	Skötselanslag
Informationstavlor	Initialt	Se karta	Underhåll vid behov	1	Skötselanslag
Revidering och upprustning av naturstig	Initialt	Se karta	Underhåll vid behov	1	Skötselanslag
Anläggande av P- plats	Initialt	Se karta		2	Skötselanslag
Anläggande av rastplats	Initialt	Vid Stensjön, se karta	Underhåll vid behov	2	Skötselanslag
Underhåll av vägvisare och skyltar	Initialt	Se karta	Vid behov	1	Skötselanslag
Revidering av folder	Initialt			1	Skötselanslag
Utmärkning av nya stigar och vandringsleder	På sikt	Preliminär dragning på karta		3	Skötselanslag

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare kan det vara lämpligt att revidera skötselplanen om ca 15 år.

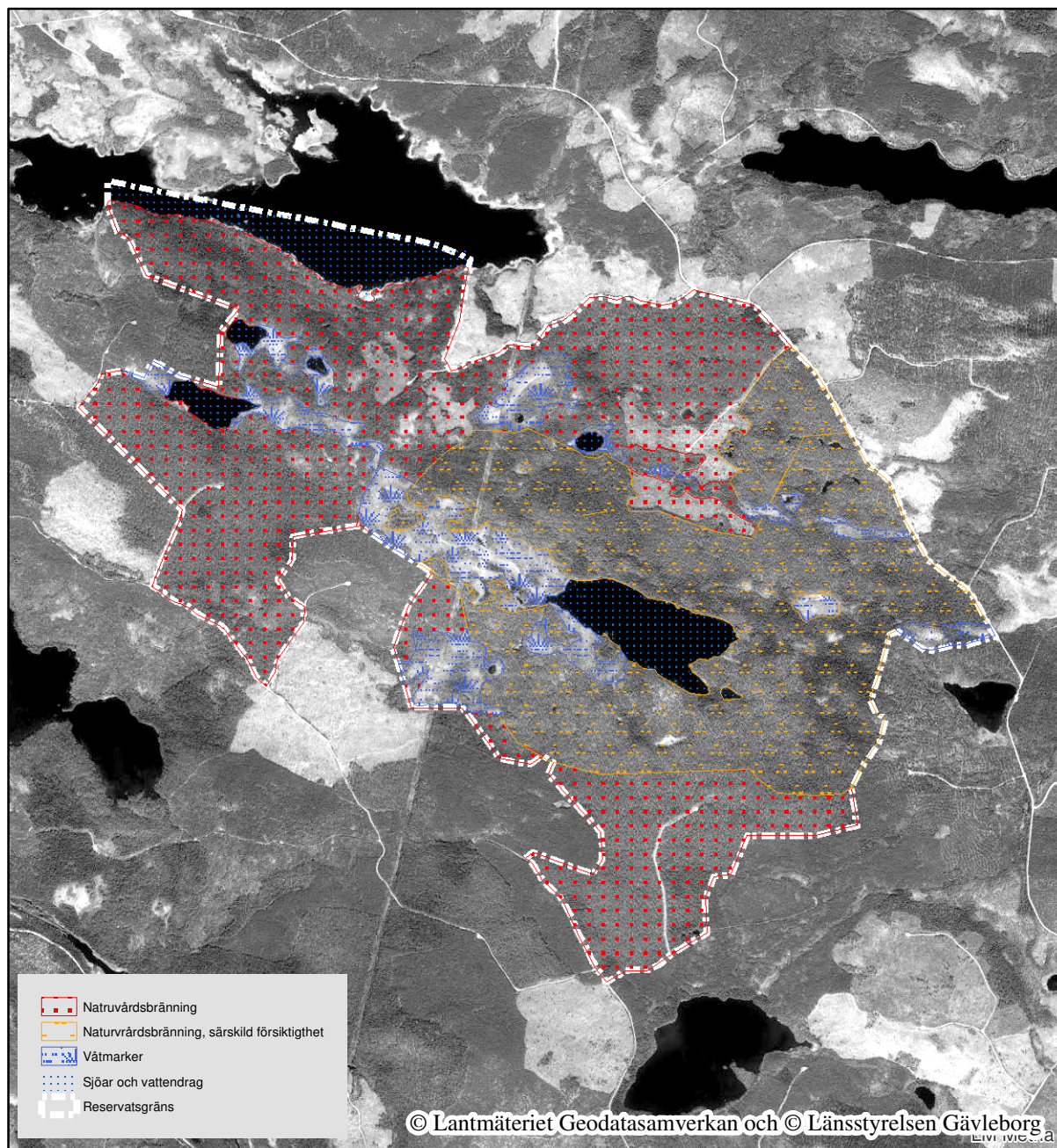
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2019-02-12

Dnr 511-8009-2011
84-212

11 (13)

Stensjöns naturreservat Skötselområdeskarta 1

Bakgrundskarta: Ortofoto

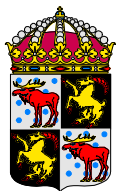
Skala 1:40 000

0 0,5 1 1,5 2 Kilometers

Karta tillhörande skötselplan för Stensjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 689 23 45 E:152 24 72

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

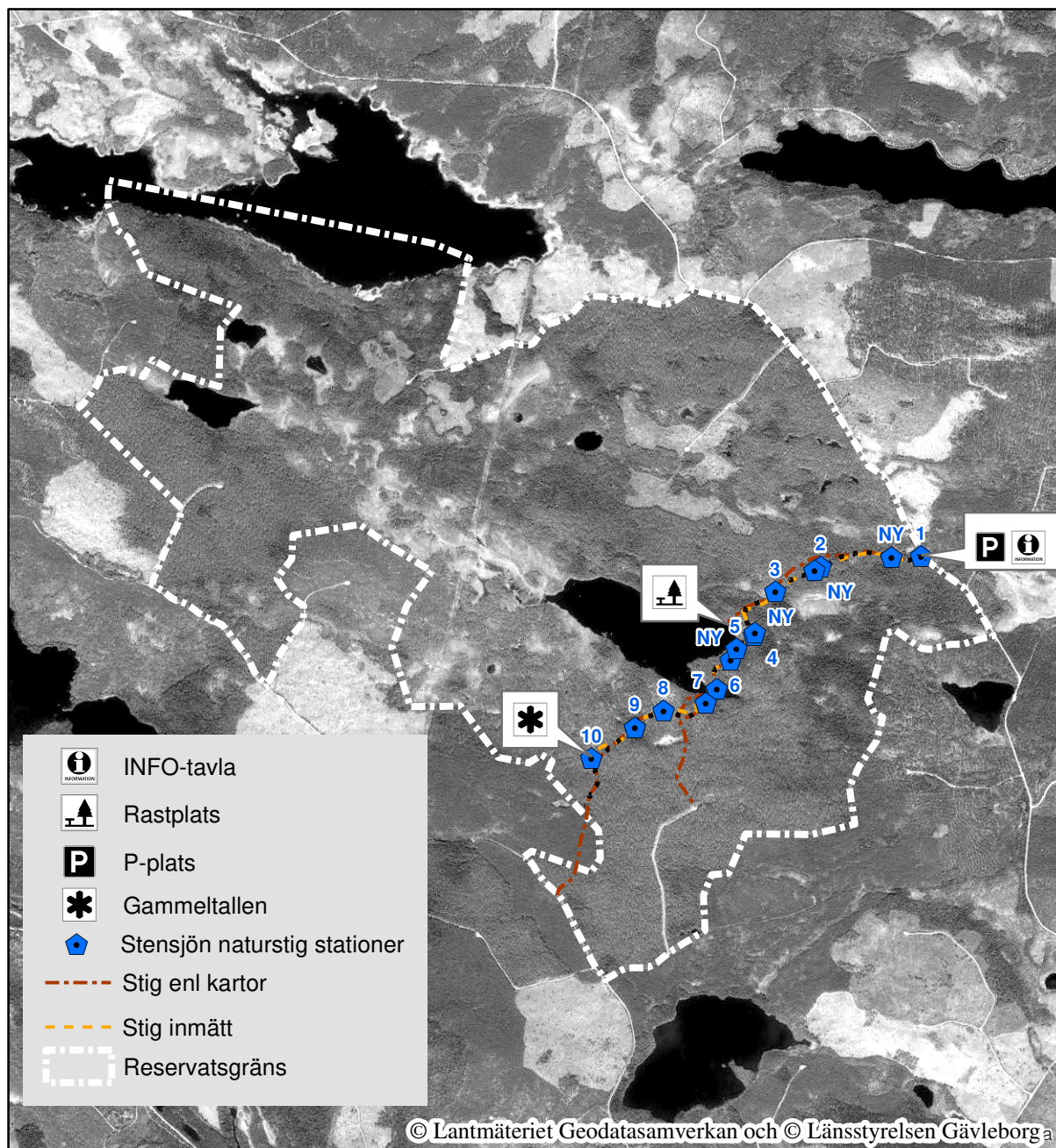
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2019-02-12

Dnr 511-8009-2011
84-212

12 (13)

Stensjöns naturreservat Skötselområdeskarta 2

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:40 000

0 0,5 1 1,5 2 Kilometers

Karta tillhörande skötselplan för Stensjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 689 23 45 E:152 24 72

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Stensjöns naturreservat Skötselområdeskarta 3

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:100 000

0 1 2 3 4 Kilometers

Karta tillhörande skötselplan för Stensjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 689 23 45 E: 152 24 72

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Borgmästarplan

010-225 10 00

010-225 11 50

gavleborg@lansstyrelsen.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det **skriftligen** hos **Regeringen, Miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till:

Länsstyrelsen Gävleborg
801 70 Gävle

eller via e-post till:

gavleborg@lansstyrelsen.se

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

I överklagandet ska Ni ange

1. Ert namn och Er adress
2. vilket beslut Ni överklagar (diarienummer eller motsvarande)
3. vilken ändring Ni vill ha, samt
4. vilka skäl Ni anser att Ni har för ändringen.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).